

Specifika rozvoje vojenského újezdu Libavá a okolních obcí

- minulý vývoj, současný stav a výzvy,
představení výsledků vlastního výzkumu

Stanislav Martinát – Josef Kunc - Petr Klusáček- Hana
Skokanová – Bohumil Frantál – Marek Havlíček – Jan
Hercik- Tomáš Krejčí

Ústav geoniky AV ČR, v.v.i., Oddělení environmentální geografie Brno,
www.geonika.cz, klusacek@geonika.cz

Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví,
v.v.i.

Obsah:

- 1) Minulý vývoj
- 2) Současný stav a výzvy
- 3) Vlastní výzkum – představení
vybraných výsledků
- 4) Závěr a doporučení
- 5) Další informační zdroje

1) Minulý vývoj – 20. století

- Území dnešního Vojenského újezdu Libavá je dlouhodobě osídleno německým obyvatelstvem
- Po skončení 2. světové války Město Libavá (německy Stadt Liebau) ztrácí svou pozici sídla soudního okresu a je začleněno po soudní okres Olomouc
- německé obyvatelstvo je vyháněno (vrcholí na jaře 1946) a nahrazováno dosídlenci z vnitrozemí, z původních obyvatel zůstává jen několik rodin

1) Minulý vývoj – 20. století

- 1946 – vláda rozhoduje o zřízení Vojenského výcvikového tábora ve Městě Libavá
- 1947 – probíhá vymezování areálu, který bude využit pro potřeby armády; obce Čermná, Luboměř, Keprtovice, Město Libavá, Olejovice, Velká Střelná, Stará Voda a Milovany vysídleny a majetek zkonfiskován armádou
- jaro 1952 – probíhá úplné vysídlení vojenského prostoru a řada demolic

https://olomouc.idnes.cz/foto.aspx?r=olomouc-zpravy&c=A151230_175803_olomouc-zpravy_stk

https://cs.wikipedia.org/wiki/Vojensk%C3%BD_%C3%BAjezd_Libav%C3%A1#/media/File:Libava_1985.jpg

1) Minulý vývoj – 20. století

- Na území vojenského újezdu je zakázáno soukromé vlastnictví, vše řídí armáda, výsledkem jsou zničené obce a jejich dnešní komplikovaná obnova
- Dotklo se 47 obcí v oblasti Oderských vrchů

1) Minulý vývoj – 21. století

- Na přelomu tisíciletí se rozvíjí v parlamentu diskuse, zda nejsou porušována občanská práva obyvatel obcí ve vojenských újezdech (občané se nemohou podílet na správě obce, chybí samospráva, není možné volit)
- Duben 2011 – ministr obrany Alexandr Vondra přichází s plánem na optimalizaci vojenských újezdů
- 2012 – plán je schválen vládou

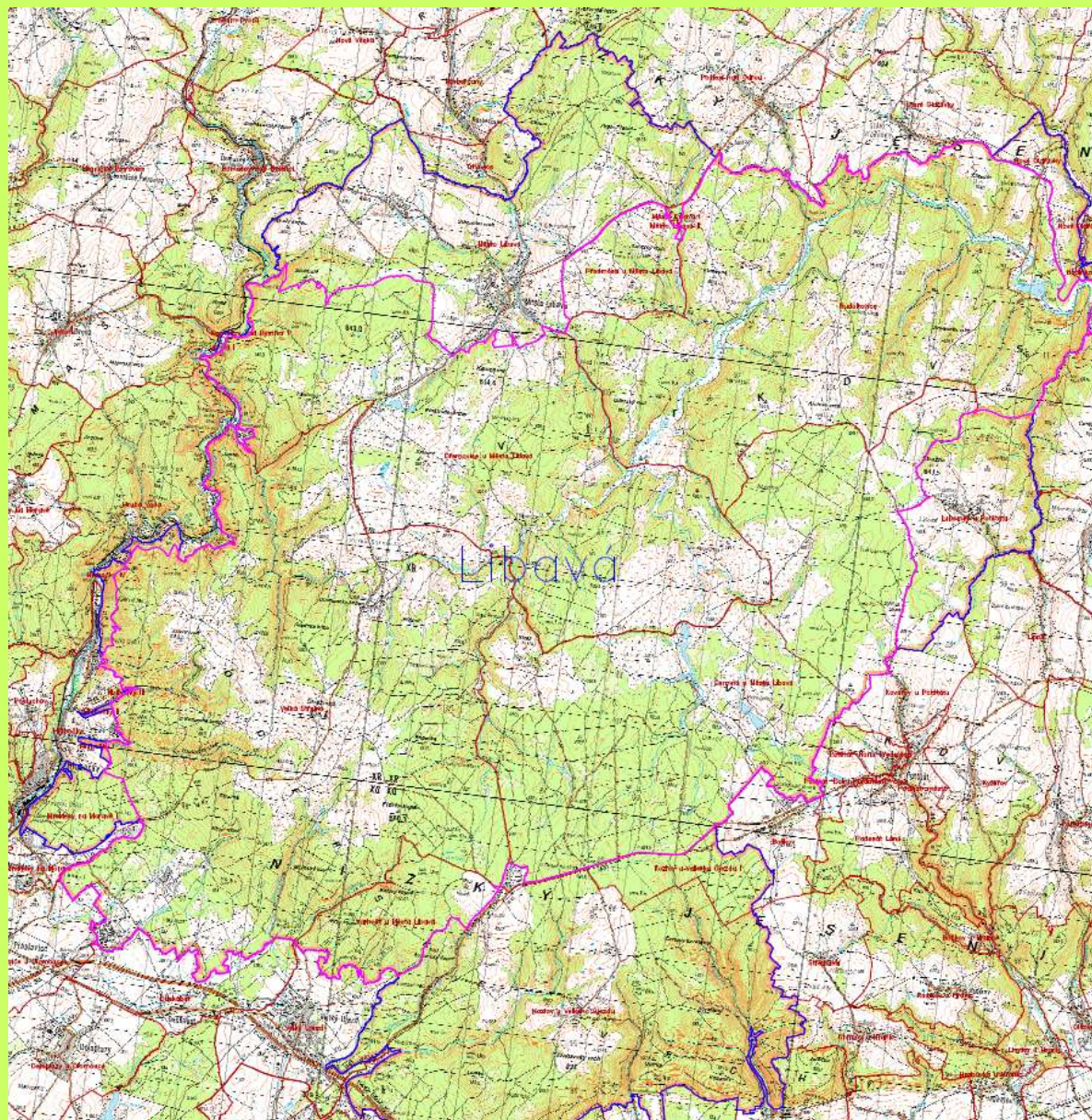

1) Minulý vývoj – 21. století

- Únor 2012 – ve Městě Libavá zorganizováno referendum s otázkou, zda si obyvatelé přejí připojení k sousední obci nebo vznik samostatné obce (98 % obyvatel je pro vznik samostatné obce)
- Do 2015 – vojenský prostor Libavá je zmenšen o cca pětinu (okrajové části újezdu jsou zpřístupněny veřejnosti)
- Občané se zapojují do obnovy obce
- 3 nové obce vznikají k 1.1. 2016, rozloha újezdu se snižuje na 236 km²

1) Dnešní vymezení VÚ Libavá

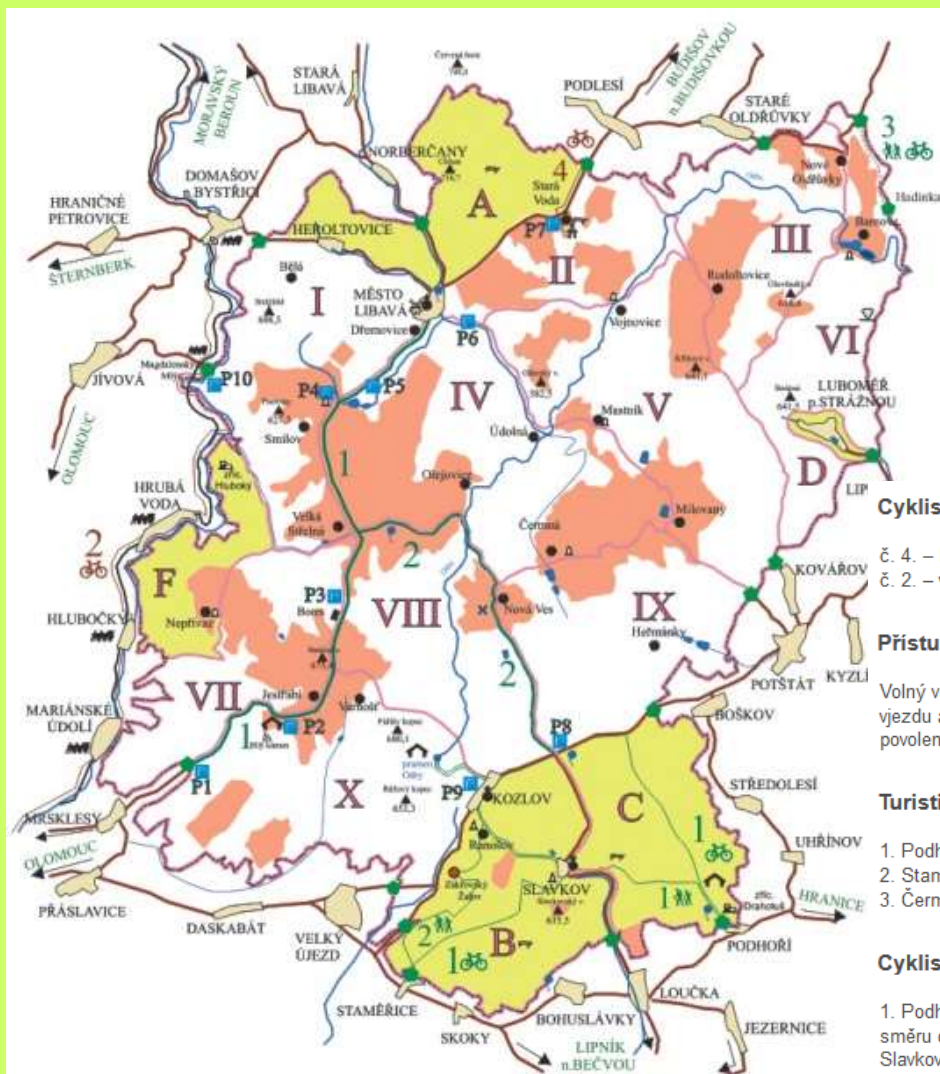
2) Současný stav a výzvy

- od 1. ledna 2016 došlo ke zmenšení rozlohy VÚ Libavá (o cca 20 %)
- Turisticky atraktivní oblast Oderských vrchů je částečně zpřístupněna veřejnosti – zejména atraktivní jsou cyklostezky
- Problémem zůstává jejich omezená průjezdnost, navíc komplikovaná dostupnost a jejich otevírání v nepravidelných intervalech

2) Současný stav a výzvy

Cyklostezky a turistika ve VÚ Libavá

Cyklistické trasy

- č. 4. – komunikace číslo 443 hranice vojenského újezdu (ve směru od Podlesí) – Stará Voda;
- č. 2. – vyznačená trasa ve směru Magda-lénský mlýn – Hrubá Voda – Hlubočky.

Přístupné části vojenského újezdu Libavá s časovým omezením!

Volný vstup a vjezd do přístupných částí vojenského újezdu s časovým omezením není vázán na povolení ke vstupu a vjezdu a je časově omezen na soboty, neděle a státem uznané svátky. Pro vstup a vjezd v pracovní dny je nutné mít povolení ke vstupu a vjezdu.

Turistické trasy (stezky)

1. Podhoří – Peklo – Libavá, Slavkov – Ranošov – Libavá, Kozlov – pramen Odry;
2. Staměnice – Vrchní Pila – Zákřovský Žalov – Ranošov – Libavá, Kozlov – pramen Odry;
3. Čermenský Mlýn – Hadinka

Cyklistické trasy:

1. Podhoří hranice voj. újezdu – Peklo – údolí potoka Jezernice – komunikace číslo 441 hranice vojenského újezdu ve směru od Potštátu) – křižovatka U Zeleného kříže – Libavá, Kozlov – pramen Odry – Ranošov – Slavkov – pod Slavkovským vrchem – Lomec – hranice vojenského újezdu – Zavadilka 3. Čermenský mlýn – Hadinka

<https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/639>

<http://www.akcebilykamen.cz/foto1.php>

2) Současný stav a výzvy

Cyklostezky a turistika ve VÚ Libavá

- Významnou akcí, která zvyšuje povědomí o VÚ Libavá, je každoroční cyklo-turistická akce Bílý kámen (v roce 2017 již 24. ročník), návštěvnost okolo 5 tisíc návštěvníků

http://www.akcebilykamen.cz/downloads/2017_05_bk.pdf

BÍLÝ KÁMEN

Legenda:
 - vstupní stanoviště
 - občerstvení
 - parkoviště
 - zdravotník
 - cykloservis
 - zastávka ČD
 - jednorázové povolené trasy
 - trvale přístupné trasy

www.akcebilykamen.cz

moobilbike
 www.moobilbike.cz
 Největší specializovaná cykloprodejna v Olomouci - poradenství, prodej, servis
 Palackého 1332/22A 779 00 Olomouc
 Tel./Fax: 585 418 156 E-mail: info@moobilbike.cz

Po komunikacích a terénu mimo zakreslené trasy je jízda zakázána

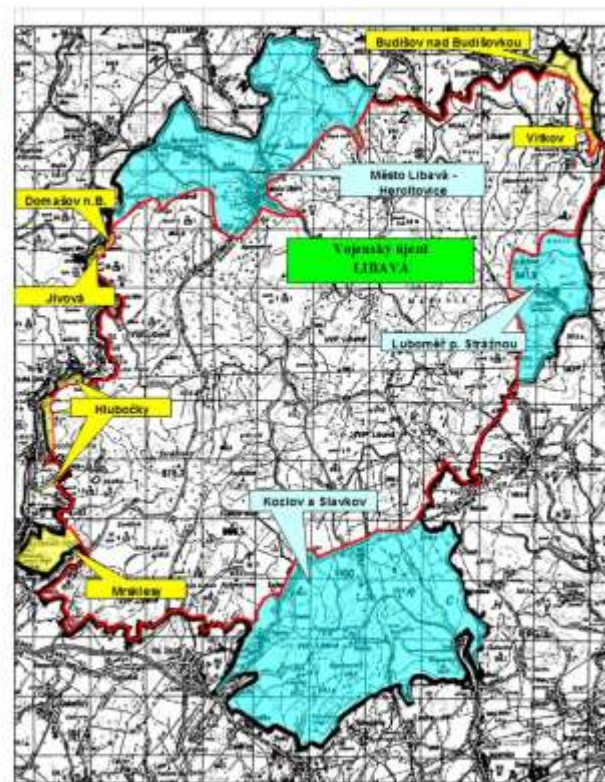
DEATHLON
 SPORT FOR ALL ALL PORODNÍ
 DĚLÁNÍ SPORTU DOSTUPNĚJŠÍ
 DÍKEM VLASTNÍM VÝVOJÍM VÝVOJÍM
 Všechny aktivity jsou dostupné pro všechny věkové skupiny a zdravotní stav. Všechny aktivity jsou dostupné pro všechny věkové skupiny a zdravotní stav. Všechny aktivity jsou dostupné pro všechny věkové skupiny a zdravotní stav.

SKIAREEL HLUBOCKÝ
 JEDINÉ OPRAVDOVÉ BOBOVÁNÍ NA MORAVĚ
 MÁŠ NA TO?
 SLEVA 20% UČASTNÍKY BILÉHO KÁMENU
 www.skiaareelhubocky.cz

PIRKAŘSKÁ OKNA
 Jan S. Pírková, 2. 979 21 Červená Hora
 Tel.: 518 402 613
 E-mail: okna@pirkarskaokna.cz
 www.pirkarskaokna.cz

2) Současný stav a výzvy

Hranice vojenského újezdu Libavá s vyznačením plánované restrukturalizace a rozdělení území

Zdroj: Hana Skokanová

2) Současný stav a výzvy

- V souvislosti s vojenským újezdem Libavá se dotázaní vyjádřili negativně ohledně rozsáhlých vojenských cvičení (silný hluk)
- Respondenti se nestaví příliš pozitivně k zákazu vstupu do určitých částí újezdu a jeho omezené průjezdnosti
- Důležitý je fakt, že v jeho relativní blízkosti se nachází další vojenský újezd Březina, který se jeví více příhodný pro zachování.

Zdroj: Ondřej Tomický

http://akcebilykamen.rajce.idnes.cz/2014_-

[_Ondrej_Tomicky#Jarnikamen2014](#)

-stoupanizMestaLibavasmeremkeStareVode.jpg

Vojenské lesy a statky ČR, s.p., ve spolupráci s Armádou ČR pořádají akci pro veřejnost

ARMÁDA, LESNICTVÍ A MYSLIVOST NA LIBAVÉ

**Sobota 10. června 2017
od 8.00 do 16.30 hodin**

Areál Heřmánky, Lesní správa Potštát
GPS: 49.6479650N, 17.6016628E

Výstava trofej zvěře ulovené v honitbách divize VLS Lipník nad Bečvou
Lesní pedagogika pro děti
Vojenská technika Armády České republiky
Výstava Moravskoslezského klubu chovatelů jagdterierů, z. s.
Výstava Českomoravského klubu chovatelů barvářů, z. s.
Chovatelská ukázka plemeni chladnokrevných koní a jejich kombinovaná soutěž
Prodejní výstava akademického malíře Václava Nesvětla a další program

Více na www.vls.cz

2) Současný stav a výzvy

- I přes aktuální poměrně vysokou vytíženost území by bylo do budoucna vhodné a ekonomicky přínosné VÚ Libavá územně dále výrazně zredukovat a demilitarizovat
- ve vlastnictví armády ČR ponechat 5 - 10 % stávající plochy újezdu, zejména z důvodu blízkosti jiného vojenského újezdu Březina a možnosti uskladnění vojenské techniky.

2) Současný stav a výzvy

- Po územní redukci by opět pozemky spadající pod správu újezdního úřadu přešly do vlastnictví stávajících obcí
- oblast se dlouhodobě potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti, což se jeví jako jeden ze zásadních problémů místních obyvatel

2) Současný stav a výzvy

- Jako možné řešení této situace se nabízí přilákání investorů prostřednictvím investičních pobídek a vytvoření průmyslové nebo podnikatelské zóny v okolí blízkých měst Lipník nad Bečvou nebo Hranice
- Žádoucí by zde byl vznik dobrovolného svazku obcí či mikroregionu s participací místních podnikatelů.

2) Současný stav a výzvy

- Rovněž by bylo příhodné, aby v rámci takového svazku vznikla správa bytového fondu, jež by spravovala neobydlené byty, jichž je v současnosti zhruba 12 % z bytového fondu jako celku (ČSÚ 2017), čímž by se alespoň částečně vyřešila bytová problematika, na kterou upozornili respondenti v dotazníkovém šetření.
- V neposlední řadě je území vhodné pro vybrané formy udržitelného cestovního ruchu.

<https://olomouc.rozhlas.cz/vojenicky-ujezd-libava-se-chysta-na-priliv-cyklistu-a-turistu-v-pondeli-6374970>

2) Současný stav a výzvy

- Problémem některých obcí jsou chátrající nemovitosti – na některých z nich byly ještě v roce 2017 patrné nápisy v německém jazyce – např. Domašov (vlevo) či Hrubá Voda (vpravo).

Foto: P. Klusáček

Foto: P. Klusáček

2) Současný stav a výzvy

- Problémem území je špatný stav lesních porostů – sucho a další změny klimatu negativně dopadly na smrkové lesy – v současnosti velmi intenzivní těžby dřeva vynucená kůrovcovou kalamitou a polomy.

Foto: P. Klusáček

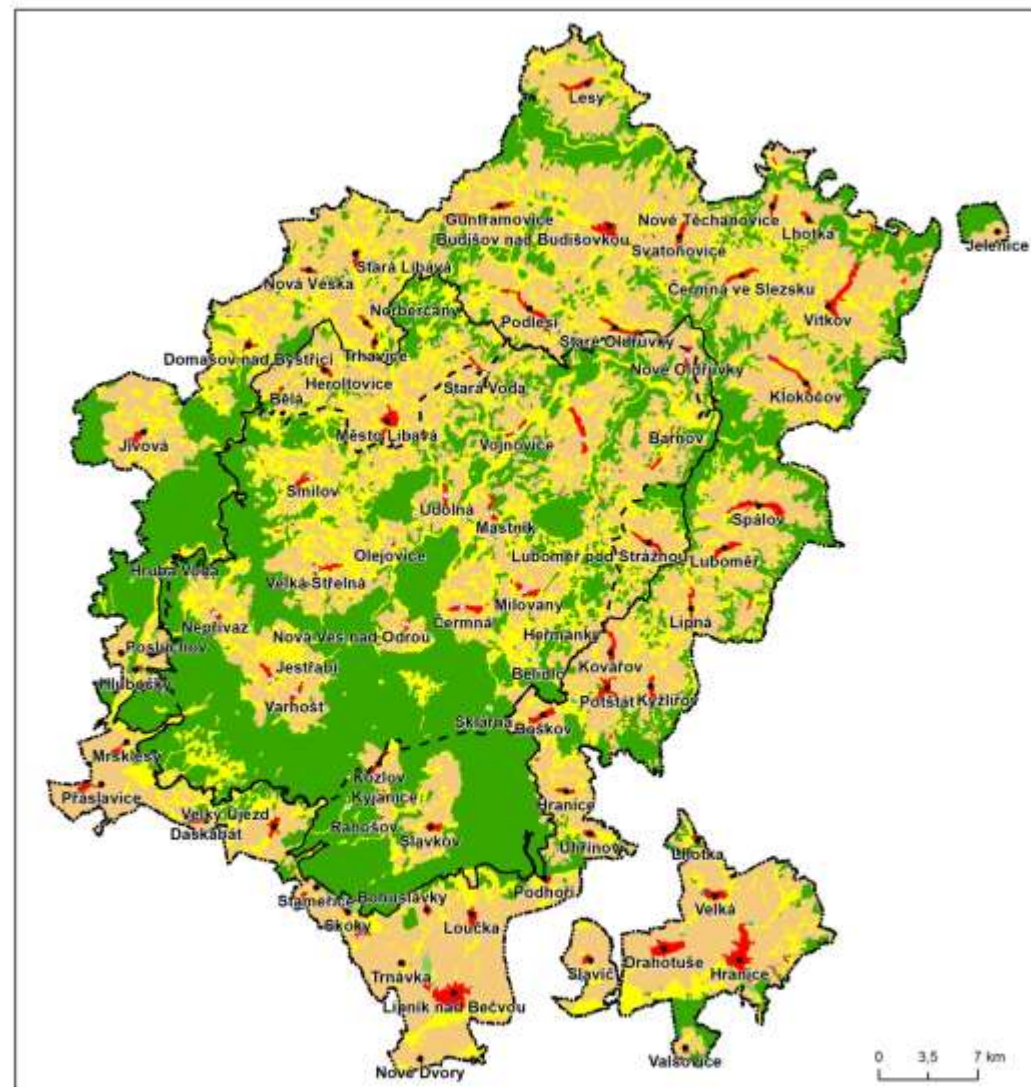
Foto: P. Klusáček

3) Vlastní výzkum - představení

- Cílem vlastního výzkumu bylo poskytnout různým skupinám aktérů další informace, které usnadní jejich rozhodovací procesy zaměřené na budoucí rozvoj zájmového území.
- Na základě analýzy starých map a leteckých snímků byly zpracovány mapy vývoje využívání území vojenského újezdu Libavá a okolních obcí – ty jsou důležité například z hlediska dlouhodobějšího plánování (např. regionální rozvoj, lesnictví)
- Za pomoci GIS modelování byla zpracována mapa dvou scénářů využití území vojenského újezdu Libavá a okolních obcí
- Na základě výsledků dalších dílčích analýz a výzkumů byl dosud publikován jeden odborný článek a u dalších rukopisů probíhají recenzní hodnocení.
- Všechny kartografické výstupy projektu jsou dostupné na <https://www.researchgate.net/project/Military-training-areas-as-a-transformation-territory-scenarios-of-impacts-of-their-optimization-on-society-and-landscape>

VYUŽÍVÁNÍ KRAJINY/KRAJINNÉHO POKRYVU VE VOJENSKÉM ÚJEZDU LIBAVÁ A JEHO OKOLÍ V OBDOBÍ 1837-1839

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinát

kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu

- orná půda (velkoplošná a maloplošná pole, mezky, pastvy, sady a drobné vinice, úhory)
- trvalý travní porost (louky, pastviny, stepek, vlnovky, travnaté porosty s roztroušenými dřevinami)
- sad a zahrada (okrasné i užitkové sady, velké zahrady navazující na intravilán, okrasné zahrady)
- les (dřevní i nelesní dřevinná vegetace, roztroušené porosty keřů, vřetozemí, porosty křovin, lesní škody)
- vodní plocha (rybníky, vodní nádrže, tůň, jarka a další přirozené vodní úhory, zaplavené území areálů)
- zastavěná plocha (zemědělské, průmyslové, vojenské, zemědělské areály, technické objekty)
- rekreační plocha (chatové kolonie, rekreační objekty, koupaliště, hřiště, golfové hřiště, lázeňské objekty)
- ostatní plocha (lom, výhledy, ruiny, dopravní plochy, sklady odpadu, volně rozvojená plocha)
- chmelnice (maloplošné i velkoplošné)

- záměk nebo
- sídlo ORP
- místní obec
- vodní tok
- hranice vojenského újezdu
- hranice optimalizovaného vojenského újezdu
- hranice území

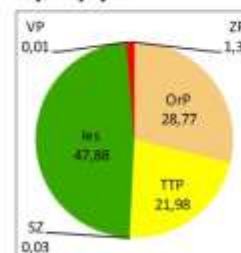
Vektortace

Kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu byly vektortizovány a nejmenší vektortizovaná plocha byla stanovena na 0,8 ha. Výjimek bylo pouze několik, které se nacházely v blízkosti hranic území a převládající do jeho okolí – v tomto případě může analyzovaná plocha dosahovat i nižších hodnot.

Datumové zdroje využití pro vytvoření mapy

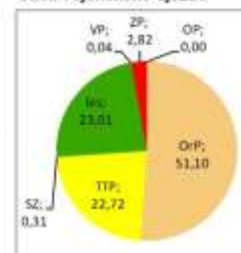
- 1) topografická mapa 2. českého vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1837-1839
- 2) topografická mapa 3. českého vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1878
- 3) topografická mapa definitivního vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1948
- 4) topografická mapa německého vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1938
- 5) topografická mapa z mapování moravské části Protektorátu Čechy a Morava v měřítku 1:25 000, 1944
- 6) československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:25 000, 1954-1955, 1969
- 7) československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:10 000, 1961-1962
- 8) katastrální mapy Československa a České republiky v měřítku 1:10 000, 1995, 2002-2006
- 9) letecké snímky z roku 2014
- 10) vektorová vlna katastrálního území – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 11) vektorová vlna vojenských toků (ZABAGED) – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 12) vektorová vlna území – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 13) DMR 42 – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)

Vojenský újezd

Ve druhé polovině 19. století dominují ve **vojenském újezdu lesy** (les), které se vyskytují ve velkých komplexech především na jihu a jihozápadě újezdu a zcela obklopují Slavkov a sousedící obce. Jestřábí, Varhošť, Nepřívaz a Novou Ves nad Odrou. Menší lesní komplexy jsou však roztroušeny po celém újezdu. Druhým nejrozšířenější kategorií představují **trvalé travní porosty** (TTP), pokrývající především údolí vodních toků a svahy. Větší koncentrace trvalých travních porostů se nacházejí především v okolí Jestřábího na jihu, Velké Stělně, Olejovic a Smilova na západě, Heřmáněk a Bělá na východě, u jihozápadních hranic a mezi Barnovem a Novými Odřívkami na severu. **Orná půda** (ORP) je rozšířena především v blízkosti sídel a dominuje v severní polovině újezdu. Mapa rovněž přehledně ilustruje rozšíření **zastavěných ploch** (ZP) – sídel, která jsou roztroušena po celé ploše újezdu, s výjimkou jižní části. **Sady a zahrady** (SZ) se ve větší výměře nacházejí v okolí Varhoště, Staré Vody a Olejovic. U Bělá leží větší **vodní plochy** (VP).

Okolí vojenského újezdu

V této době v **okolí vojenského újezdu** dominuje **orná půda** (ORP), především na jihu území od Hranic přes Lipník nad Bečvou po Přáslavice, kde tvoří větší bloky. Orná půda na severu a západě území je rozdrobenější a rozčleněná úzkými pruhy mezí. V západní části, mezi Hubočkami a Domašovem nad Bystřicí, přesahují z újezdu velké komplexy **lesa** (les). Větší souvislé lesní porosty jsou také typické pro severní a východní část území, především údolí Moravice, Budilovic, Odry a Suché. **Trvalé travní porosty** (TTP) jsou rozptýlené hlavně na severozápadě, severu a na východě území. Na jihu jsou koncentrovány pouze do několika lokalit v okolí Daskabátu a dále do údolí Bečvy jihozápadně od Hranic a jižně od Lipníka nad Bečvou. **Zastavěná plocha** (ZP) v podobě sídel lemuje újezd ze všech stran, ale v západní části je její koncentrace menší. Větší sídla jsou situována hlavně v jižní části. Velké plochy **sadů** (SZ) se nacházejí především na jihu v okolí Dolního Újezdu, Lipníku nad Bečvou a Hranic; menší sady a **zahrady** jsou na západě a na severu. **Vodní plochy** (VP) leží na jihu – u Daskabátu, Poštátu, Drahotuší, Velké a Hranic. U Hranic se nachází také lom spadající do **ostatních ploch** (OP).

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinát

kategorie využití krajiny/krajinneho pokryvu

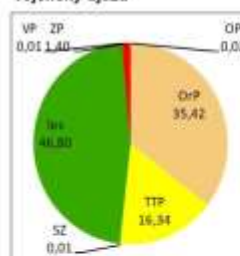
Wektortrace

Kategorie rybníků krajinněhospodářské pokruje byly vektověsdruhy materiální a nepřevrtné zveštnozovaná plocha byla stanovena na 0,8 ha. Výjimeku byli plochy nacházející se na okrajích došleného území a přesahující do jeho okolí – v tomto případě může analyzovaná plocha dosahovat i vyšších hodnot.

Datové zdroje využité pro vytvoření mapy

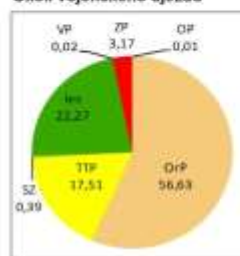
- Časové údaje výskazu sú vyjadrené v rokoch
1) topografické mapy 3. a 4. rádu	1878-1883
2) topografické mapy 3. rádu	1883-1906
3) topografické mapy 3. rádu	1906-1918
4) topografické mapy 3. rádu	1918-1939
5) topografické mapy 3. rádu	1939-1944
6) topografické mapy 3. rádu	1944-1948
7) topografické mapy 3. rádu	1948-1954
8) topografické mapy 3. rádu	1954-1959
9) topografické mapy 3. rádu	1959-1961
10) topografické mapy 3. rádu	1961-1962
11) topografické mapy 3. rádu	1962-1969
12) topografické mapy 3. rádu	1969-1990
13) topografické mapy 3. rádu	1990-2000
14) topografické mapy 3. rádu	2000-2006
15) topografické mapy 3. rádu	2006-2010
16) topografické mapy 3. rádu	2010-2014
17) topografické mapy 3. rádu	2014-2018
18) topografické mapy 3. rádu	2018-2020
19) topografické mapy 3. rádu	2020-2022
20) topografické mapy 3. rádu	2022-2024
21) topografické mapy 3. rádu	2024-2026
22) topografické mapy 3. rádu	2026-2028
23) topografické mapy 3. rádu	2028-2030
24) topografické mapy 3. rádu	2030-2032
25) topografické mapy 3. rádu	2032-2034
26) topografické mapy 3. rádu	2034-2036
27) topografické mapy 3. rádu	2036-2038
28) topografické mapy 3. rádu	2038-2040
29) topografické mapy 3. rádu	2040-2042
30) topografické mapy 3. rádu	2042-2044
31) topografické mapy 3. rádu	2044-2046
32) topografické mapy 3. rádu	2046-2048
33) topografické mapy 3. rádu	2048-2050
34) topografické mapy 3. rádu	2050-2052
35) topografické mapy 3. rádu	2052-2054
36) topografické mapy 3. rádu	2054-2056
37) topografické mapy 3. rádu	2056-2058
38) topografické mapy 3. rádu	2058-2060
39) topografické mapy 3. rádu	2060-2062
40) topografické mapy 3. rádu	2062-2064
41) topografické mapy 3. rádu	2064-2066
42) topografické mapy 3. rádu	2066-2068
43) topografické mapy 3. rádu	2068-2070
44) topografické mapy 3. rádu	2070-2072
45) topografické mapy 3. rádu	2072-2074
46) topografické mapy 3. rádu	2074-2076
47) topografické mapy 3. rádu	2076-2078
48) topografické mapy 3. rádu	2078-2080
49) topografické mapy 3. rádu	2080-2082
50) topografické mapy 3. rádu	2082-2084
51) topografické mapy 3. rádu	2084-2086
52) topografické mapy 3. rádu	2086-2088
53) topografické mapy 3. rádu	2088-2090
54) topografické mapy 3. rádu	2090-2092
55) topografické mapy 3. rádu	2092-2094
56) topografické mapy 3. rádu	2094-2096
57) topografické mapy 3. rádu	2096-2098
58) topografické mapy 3. rádu	2098-2100
59) topografické mapy 3. rádu	2100-2102
60) topografické mapy 3. rádu	2102-2104
61) topografické mapy 3. rádu	2104-2106
62) topografické mapy 3. rádu	2106-2108
63) topografické mapy 3. rádu	2108-2110
64) topografické mapy 3. rádu	2110-2112
65) topografické mapy 3. rádu	2112-2114
66) topografické mapy 3. rádu	2114-2116
67) topografické mapy 3. rádu	2116-2118
68) topografické mapy 3. rádu	2118-2120
69) topografické mapy 3. rádu	2120-2122
70) topografické mapy 3. rádu	2122-2124
71) topografické mapy 3. rádu	2124-2126
72) topografické mapy 3. rádu	2126-2128
73) topografické mapy 3. rádu	2128-2130
74) topografické mapy 3. rádu	2130-2132
75) topografické mapy 3. rádu	2132-2134
76) topografické mapy 3. rádu	2134-2136
77) topografické mapy 3. rádu	2136-2138
78) topografické mapy 3. rádu	2138-2140
79) topografické mapy 3. rádu	2140-2142
80) topografické mapy 3. rádu	2142-2144
81) topografické mapy 3. rádu	2144-2146
82) topografické mapy 3. rádu	2146-2148
83) topografické mapy 3. rádu	2148-2150
84) topografické mapy 3. rádu	2150-2152
85) topografické mapy 3. rádu	2152-2154
86) topografické mapy 3. rádu	2154-2156
87) topografické mapy 3. rádu	2156-2158
88) topografické mapy 3. rádu	2158-2160
89) topografické mapy 3. rádu	2160-2162
90) topografické mapy 3. rádu	2162-2164
91) topografické mapy 3. rádu	2164-2166
92) topografické mapy 3. rádu	2166-2168
93) topografické mapy 3. rádu	2168-2170
94) topografické mapy 3. rádu	2170-2172
95) topografické mapy 3. rádu	2172-2174
96) topografické mapy 3. rádu	2174-2176
97) topografické mapy 3. rádu	2176-2178
98) topografické mapy 3. rádu	2178-2180
99) topografické mapy 3. rádu	2180-2182
100) topografické mapy	

Vojenský újezd

Na konci 19. století stále dominují ve **vojenském újezdu lesy** (w), avšak jejich rozloha se mírně zmenšuje. Charakter lesů (velké komplexy na jihu a jhozápadě, menší plochy ve zbyvajících částech) zůstává zachován. Druhou nejrozšířenější kategorií je **orná půda** (o), která pokrývá více než třetinu újezdu. Je to důsledek první výstavby intenzifikace zemědělství, která souvisí s průmyslovou revolucí a zaváděním nových technologií. Rozloha **trvalých travních porostů** (TP) se mírně zmenšuje – mnoho trvalých travních porostů je rozoráno. Rozloha této kategorie dosahuje nejmenších hodnot v rámci celého sledovaného období. Trvalé travní porosty se ve větších částech i nadále vyskytují v okolí vodních toků a v menší míře i na svazích mezi Smlouvy a Olejovci, jhoýchodně od Milovan a severozápadně od Staré Vody na severu újezdu. **Zastavěné plochy** (z) mírně narůstají v souvislosti s nárůstem počtu obyvatel. Neopak dochází k poklesu rozlohy **sadů a zahrad** (s), které větší měrou zůstávají dochovány pouze v okolí Staré Vody. **Vodní plochy** (v) nadále existuje u Bělidy. Poprvé se objevují **ostatní plochy** (o), v podobě lomů, které se nacházejí v okolí Velké Sřetěně.

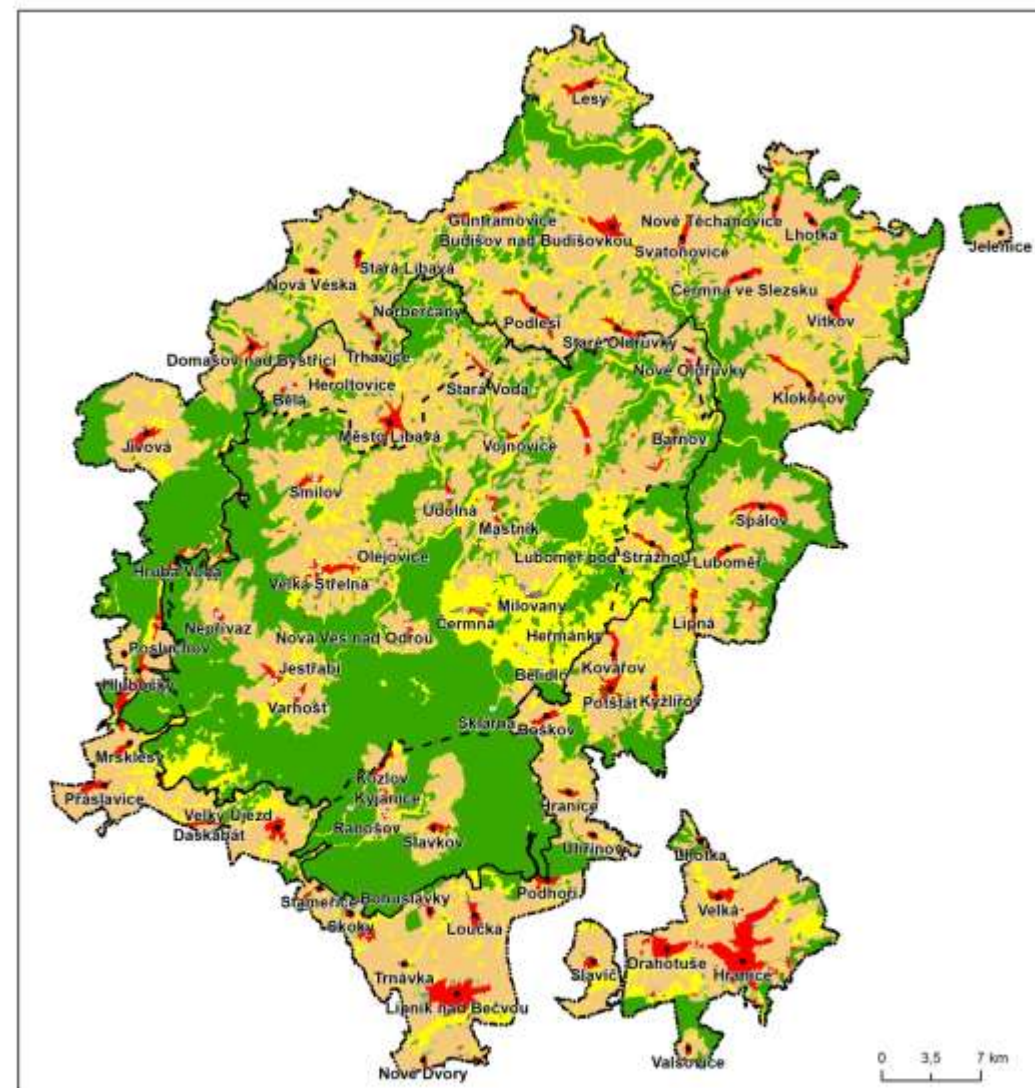
Okolí vojenského újezdu

Průmyslová revoluce na konci 19. století spojená s intenzifikací zemědělství zaváděním nových technologií se napro jeví ve **zvláštní vojenské újezdě**. Podobně jako v případě újezdů, i zde **orná půda** (10) pokrývá největší rozlohu a směřuje celostátně stoupající období. Rozšíření orné půdy je patrné především u směrů Daskabátů a Velkého Újezdu na jehožpádě území. Uměrné rozšíření orné půdy je snížení rozlohy **trvalých travních porostů** (TPP). Mírně se také snižuje rozloha **lesa** (16), především v severní a východní části území. Na druhou stranu, některé lesní celky v údolích Suché a Bečvy svou rozlohu zvlášť. V souvislosti s průmyslovou revolucí dochází k nárůstu **zastavěných ploch** (12), nejvíce patrně ve zvláštní rozlohy Hranic a Lipnicka nad Bečvou na juho území. Také dochází ke zvláštní rozlohy **sadů** (32), opět hlavně v okolí obou měst, v menší míře pak v okolí sídel v severní a východní části území. Některé **vodní plochy** (19) jsou zrušeny (u Drahotuší a Velké). Lom u Hranic spadající do **ostatních ploch** (10) je mírně rozšířen a jsou otevřeny dva nové lomy – u Lipnicka nad Bečvou a u Drahotuší.

VYUŽÍVÁNÍ KRAJINY/KRAJINNÉHO POKRYVU VE VOJENSKÉM ÚJEZDU LIBAVÁ A JEHO OKOLÍ V OBDOBÍ 1939-1948

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinát

kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu

- orná půda (velkoplošná a maloplošná pole, meziky polí, sbrusná a drobných vln, úhory)
- trvalý travní porost (louky, pastviny, stepi, vřesoviště, travnaté plochy porosty s roztroušenými dřevinami)
- sad a zahrada (intenzivní i extenzivní sady, velké zahrady navazující na intravilán, okrasné zahrady)
- les (lesní i nelesní dřevinná vegetace, souvislé porosty borů, vřesoviště, porosty křovin, lesní škody)
- vodní plocha (rybníky, vodní nádrže, tůň, jezera a další přirozené a umělé úhory, zaplavené nížiny a náhory)
- zastavěná plocha (souvislá, rozptýlená zastavba, vojenské, průmyslové, zemědělské areály, technické objekty)
- rekreační plocha (chatové osady, rekreační objekty, koupaliště, hřiště, golfová hřiště, lázně včetně vojenských)
- ostatní plocha (lom, výsepka, ruina, dopravní plocha, skládka odpadu, volná rozvojová plocha)
- chmelnice (maloplošná i velkoplošná)

- zaniklá obce
- středisko ORP
- stávající obec

- vodní tok
- hranice vojenského újezdu
- hranice optimalizovaného vojenského újezdu
- hranice území

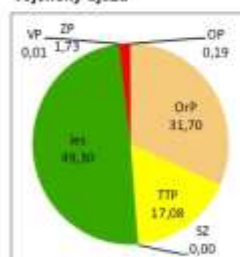
Vektorizace

Kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu byly vektorizovány manuálně a nejmenší zveřejněná plocha byla stanovena na 0,8 ha. Výjimku tvoří plochy nacházející se na okrajích dotčeného území a přesahující do jeho okolí – v tomto případě může analyzovaná plocha obsahovat i nižší hodnoty.

Datové zdroje využití pro vytvoření mapy

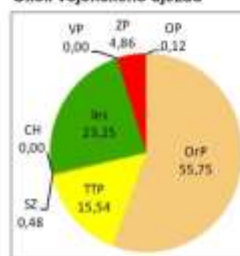
- 1) topografická mapa 2. náčrtného vojenského mapování v měřítku 1:28 000, 1837-1838
- 2) topografická mapa 3. náčrtného vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1876
- 3) topografická mapa detailního vojenského mapování v měřítku 1:20 000, 1948
- 4) topografická mapa náčrtného vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1938
- 5) topografická mapa z mapování moravské části Protektorátu Čechy a Morava v měřítku 1:25 000, 1944
- 6) lesozeměpisné vojenské topografické mapy v měřítku 1:25 000, 1954-1955, 1959
- 7) lesozeměpisné vojenské topografické mapy v měřítku 1:10 000, 1961-1963
- 8) základní mapy Československa a České republiky v měřítku 1:10 000, 1995, 2002-2006
- 9) letecké snímky z roku 2014
- 10) vektorová vlna katastrálního území – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 11) vektorová vlna vodních toků (ZABKAT) – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 12) vektorová vlna sídel – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 13) DMR 4G – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)

Vojenský újezd

Situace z období 1939–1948 ve vojenském újezdu ilustruje první náznaky rozhodnutí vlády zřídit vojenský újezd a zároveň znázorňuje důsledky odsunu německého obyvatelstva, které před 2. světovou válkou tvořilo více než 98 % populace. Tyto důsledky se projevují především v poklesu rozlohy **zastavěných ploch** (ZP) a naopak v nárůstu **ostatních ploch** (OP), kam byly zařazeny ruiny po bývalých sídlech. Mezi sídla, která nejvíce postihl odsun německého obyvatelstva v tomto období, patří Čermná a Milovany; zcela zanikají Heřmánky. U Velké Střelné a Města Libavá vznikají velké lomy. Menší lomy se nacházejí také jižně od Smilova a při západní hranici u Hrubé Vody. Zároveň dochází i k poklesu rozlohy **sadů a zahrad** (SZ). Záměr zřídit vojenský újezd a odsun německého obyvatelstva se také projevuje v nárůstu rozlohy **lesů** (le) a **trvalých travních porostů** (TTP) a naopak v poklesu rozlohy **orné půdy** (OrP). Nárůst rozlohy trvalých travních porostů je typický především v okolí obcí s odsunutým německým obyvatelstvem. **Vodní plocha** (VP) u Bělida zůstává zachována a je vybudována nová vodní plocha u Sklárny.

Okolí vojenského újezdu

Okolí vojenského újezdu je také poznamenáno důsledky 2. světové války, což se projevuje ve snížení rozlohy **orné půdy** (OrP), která je částečně zatravněna. Hlavně na jihu a východě území, a ve zvýšení rozlohy **lesů** (le), typickém pro severní část území. Nicméně v tomto období dochází k výraznému stavebnímu rozvoji, odrážejícímu se v nárůstu **zastavěných ploch** (ZP). Hlavně na jihu území, kde se výrazně zvyšuje rozloha Hranic, Lipníka nad Bečvou, Loučky a Drahotuše. Jedná se o největší nárůst rozlohy zastavěných ploch v celém sledovaném období a tento nárůst je charakteristický záberem orné půdy. Další stavební rozvoj je ilustrován rozšiřováním **ostatních ploch** (OP) v podobě četných lomů, které jsou roztroušené po celém území, a jejichž největší koncentrace je situována do okolí Hranic a Lipníka nad Bečvou. Stále je zvlášť rozloha **sadů** (SZ), opět hlavně v jižní části území (okolí Lipníka nad Bečvou, Dolního Újezdu, Bohuslávky, Podhoří a Slavičína). Poprvé se v této části objevují plochy **chmelnic** (CH), a to u Loučky. Naopak jsou hromadně rušeny **vodní plochy** (VP); jedná větší vodní plocha je zachována u Hranic.

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinát

kategorie využití krajiny/krajinneho pokryvu

- orná pôda** (veľkoplošná a maloplošná pôja, mezaily polí, sčasná a dočasných výsev, úhory)
- trvalý hľavný porast** (súkaj, plevitý, step, vŕchviesla, travniny, lúky pôdy a narušených sídly)
- sad a zahrada** (intenzívni i extenzívni sady, veľké zahrady navrhnuté na intravilán, sčasná záhrady)
- les** (lesní i nelesní dŕevinné výsady, sčasný porasty keru, vŕchviesla, porasty kŕdca, lesní škôly)
- vodní plocha** (rybníky, vodní nádrž, tŕn, jazerá a ďalší priradené vodí úhory, zaplavené ústieny areály)
- zastavaná plocha** (sčasná, rozptýlená zastavaná, vojenská, priemyslová, zemepisná areály, technická objekty)
- rekreatívna plocha** (otvorené kŕdca, rekreačné objekty, kopaniska, hŕstá, golfová hŕstá, labory vŕných vojenských)
- ostatní plocha** (orná výsejka, nŕva, dopravné plocha, skládka odpadu, vodná nádržová plocha)
- chmeľnice** (maloplošná i veľkoplošná)

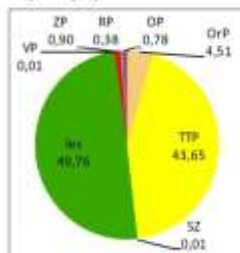
Vector trace

Kategorie rybníků krajinněinženýrského pokryvu byly vektorizovány manuálně a seřazeny dle zastavované plochy byla stanovena na 0,8 ha. Výjimku tvoří plochy nacházející se na okrajích dotčeného území a přesahující do jeho okolí – v tomto případě může analyzovaná plocha dosahovat i nižších hodnot.

Datenebene wurde den Vorgesetzten mitgeteilt.

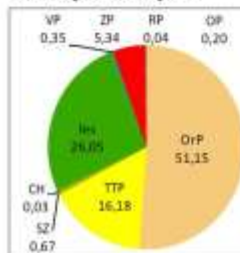
- 1) biogeografická mapa 2) ekologická vegetačková mapovina v měřítku 1:25 000, 1837-1839
 3) biogeografická mapa 3) ekologická vegetačková mapovina v měřítku 1:25 000, 1878
 4) biogeografická mapa definující biogeografické mapování v měřítku 1:25 000, 1949
 5) biogeografická mapa nelineárního vegetačního mapování v měřítku 1:25 000, 1958
 6) biogeografická mapa mapující rozložení vegetačních zón v měřítku 1:25 000, 1944
 7) ekologická vegetační biogeografická mapa v měřítku 1:25 000, 1954-1956, 1969
 8) biogeografická vegetační biogeografická mapa v měřítku 1:10 000, 1961-1963
 9) základní mapa Československa a České republiky v měřítku 1:10 000, 1995, 2002-2006
 10) základní mapa z roku 2011
 11) evropská vlna vodních toků (ZABAED) - Český úad zeměměřičký a katastrální (ČÚZK)
 12) evropská vlna vodních toků (ZABAED) - Český úad zeměměřičký a katastrální (ČÚZK)
 13) evropská vlna vodních toků (ZABAED) - Český úad zeměměřičký a katastrální (ČÚZK)

Vojenský újezd

Polovina 50. let 20. století naplno ukazuje proces vysídlování obcí a přelůmů území **vojenského újezdu** do vojenského režimu. Zcela zanikají sídla Varhošť, Ještěbá, Nová Ves nad Odrou, Čermná, Bělá, Mikovany, Mašník, Lidová, Olešovice, Barmov a Rudoltovice. V obcích Nepřívaz, Velká Sítelna, Smilovice, Heroltovice, Bělá a ve Městě Libavá jsou **části zastavěných ploch** (P) nahrazeny ruhami **ostatních ploch** (O). Lomy u Velké Sítělny, Města Libavá a při západní hranici u Hrubé Vody zastavěný Vytvářejí se dočasné vojenské stavby v podobě **taborů** (T), a to v okolí Města Libavá, Staré Vody, Města Libavá a severně od Nepřívazí. **Větší plochy** **zastavěná zahrada** (SZ) se nacházejí u Luboměřu pod Strážnou. Rozdohy **orné půdy** (P) je drastiicky snížena a orná půda je převážně na **trvalé travní porosty** (TR). **Větší plochy** orné půdy se dochovávaly pouze v okolí Heroltovic a Smilova na severozápadě, Velké Sítělny na západě, Kozdova na jihu a Luboměřu pod Strážnou na východě újezdu. Rozdohy **lesů** (L) se zvětšují jen velmi málo. **Vodní plochy** (V) u Bělá zůstává zachována a je doplněna o novou vodní plochu litovického od Heřmánků.

Okolí vojenského újezdu

V okolí vojenského újezdu pokračuje snižování rozlohy **orné půdy** (OP), která začíná být celkově v severní části v oblastech, kde došlo k vyčištění německého obyvatelstva (Lesy, Podolí, Budšov nad Budšovskou, Svatoňovice). Zvyšuje se rozloha **lesa** (LS) – mezi Budšovem nad Budšovskou a Starou Libavou a v údolí Moravice, a **trvalých travních porostů** (TTP), hlavně mezi Starou Libavou a Guntramovicemi. I nadále narůstá rozloha **zastavěných ploch** (ZP), a to nejen u obcí na její území, ale také na severu (Budšov nad Budšovskou, Vítkov). Také se rozšiřují **ostatní plochy** (OP) v podobě čestných ústí, hlavně v okolí Hranic; v severní části území se k nim přidávají ruiny domů po vysídlených obyvatelích. Stále je zvěšována rozloha **sadů** (SZ), přičemž největší nárust jsou v typicky pro okolí Lipnika nad Bečvou a Dolního Újezdu. **Plochy chemelinů** (CH) jsou situovány u obou výše zmíněných obcí a také u Loučky. Rozloha **vodních ploch** (VP) se zvyšuje – je to jednak částečně výtahem, několika rybníků v okolí Hranic, ale především výstavbou vodní nádrže Kružberk, která do území zasahuje ze severu. Nově vznikají **rekreační plochy** (RP) v podobě zahradkářských a chalupových kolonií u Hranic.

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinák

kategorie využití krajiny/krajiného pokryvu

- [illegible]

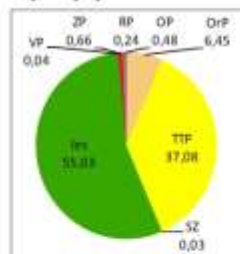
Medicine (Paris)

Kategorizace: vyudili krajinnostopní pásmo byly vektrozměrně stanovené a nejmenší vektrozměrná plocha byla stanovena na 0,8 ha. Výjimek byli plochy nacházející se na okraji dočasně izerní a přesahující do jeho okru – v tomto případě může analyzovaná plocha dosahovat i nižších hodnot.

Datové zdroje využité pro vytvoření mapy

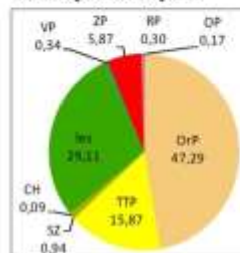
- Cenové srovnání vybraných výpočetních mapy**
- [9] topografické mapy České republiky v měřítku 1:250 000, 1876-1878
 - [10] topografické mapy 3. rakouského vojenského mapování v měřítku 1:250 000, 1837
 - [11] topografické mapy definitivního vojenského mapování v měřítku 1:250 000, 1948
 - [12] topografické mapy střednědobé vojenského mapování v měřítku 1:250 000, 1938
 - [13] topografické mapy v mapovém měřítku 1:250 000, 1944-1945
 - [14] topografické mapy v mapovém měřítku 1:250 000, 1944-1945
 - [15] sekašovicenské vojenské topografické mapy v měřítku 1:250 000, 1945-1956, 1969
 - [16] sekašovicenské vojenské topografické mapy v měřítku 1:100 000, 1961-1962
 - [17] základní mapy Československé a České republiky v měřítku 1:100 000, 1995, 2002-2006
 - [18] letadla a smoly z roku 2014
 - [19] letadlová armáda katolíckej cirkvi – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
 - [20] letadlová armáda vojsk totok (ZABGED) – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
 - [21] letadlová armáda a Církev – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
 - [22] DMR – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)

Vojenský újezd

v 60. letech 20. století pokračuje ve **vojenském újezdu** snižování rozlohy **zastavěných ploch** (zp), a to v okolí Smlůva, Velké Štěrby, Nepřivazů a Staré Vody. Zeola zanikají obce Bělá a Vojnovice. Zároveň však dochází ke snižení rozlohy **ostatních ploch** (op), které zastavují trávní nebo stromy. Z bývalých sídel tak zastávají patrně ruiny Jestřabího, Várhoště, Olejovic, Rudoltovic, Udolné, Heřmáněk, Mastilnu a malá část Čermné. Dobové vojenské stavby v podobě **táborů** (rt) v okolí Smlůva, Staré Vody, Města Libav a severně od Nepřivazů zůstávají, i když se jejich rozloha mírně snižuje. Větší plochy **sadů a zahrad** (sz) se nacházejí u Nepřivazů a na jihu újezdu. Rozloha **orné půdy** (or) se mírně zvyšuje u okolí Heřmáněk, Slavkova, Kozlova, Luboměř pod Štátrnou a východně od Rudoltovic. Také se zvyšuje rozloha **lesů** (ls), především v severovýchodní části újezdu. Naopak rozloha **trvalých travních porostů** (ttr) klesá. **Vodní plochy** (vp) u Běláje a jihovýchodně od Heřmáněk zanikají, avšak jsou nové postaveny vodní plochy východně od Smlůva a u Barmova.

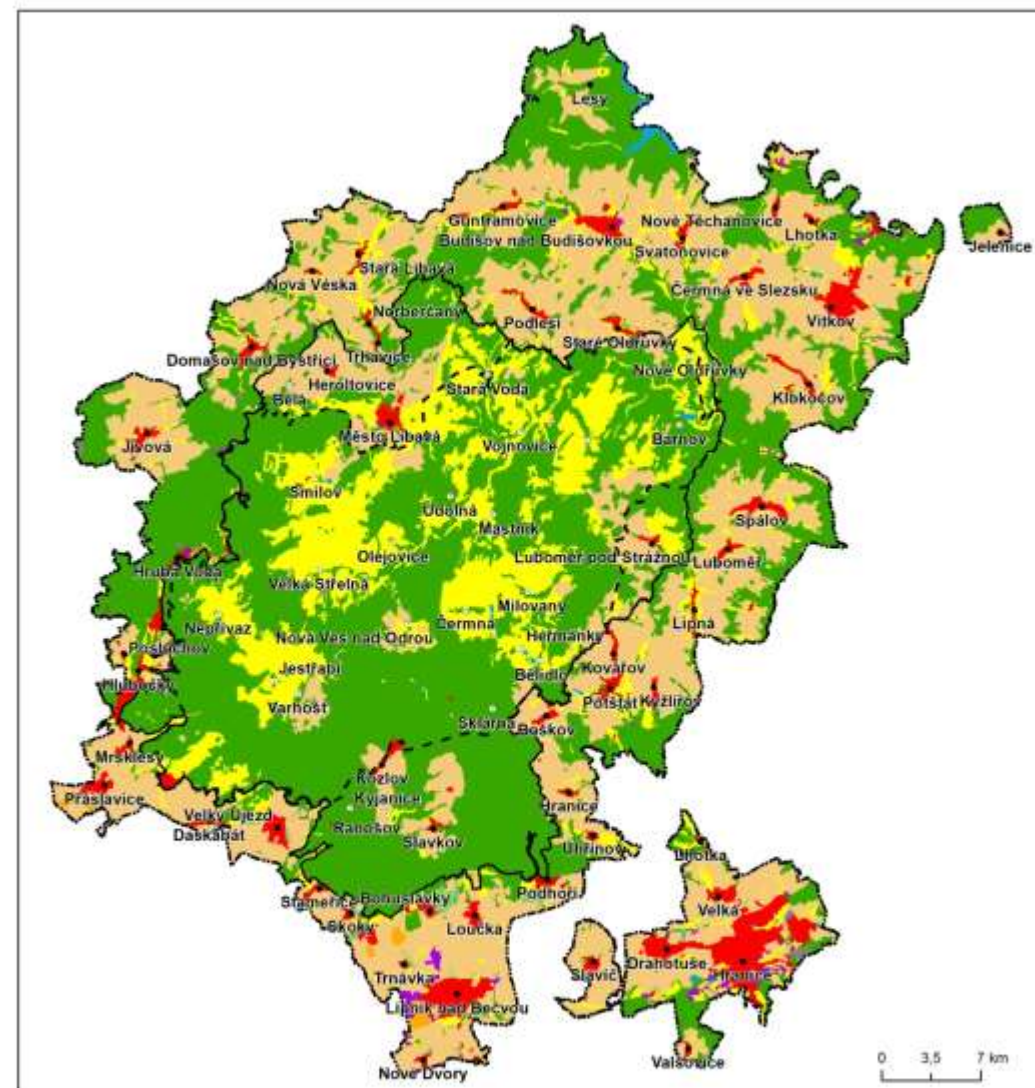
Okolí vojenského újezdu

60. léta 20. století **okolí vojenského újezdu** stále vykazuje snižování rozlohy **orné půdy** (OP), které je patrné především v severní (okolí Lesů a Svatoňovic) a severozápadní části (okolí Domašova nad Bystřicí), ale vyskytuje se i ve zbývajících částech území. To je v jižní části částečně kompenzováno mírným nárůstem **chmelnic** (CH) a **sadu** (SZ) v již ustálených sadařských oblastech. I nadále se zvyšuje rozloha **lesa** (LES) na severu to je především v okolí Lesů, na severozápadě pak v okolí Domašova nad Bystřicí. Také rozloha **trvalých travních porostů** (TTP) narůstá hlavně v severní a severozápadní části. Nárůst rozlohy **zastavěných ploch** (ZP) není tak významný, dochází pouze k menšímu zvětšování některých sídel, především v jižní části území. Naprák se mírně snižuje rozloha **ostatních ploch** (OP – vznikají některé lomy v okolí Hranic a Lipníka nad Bečvou). Rozloha **vodních ploch** (VZ) se ustáluje v podobě rybníků u Hranic a vodní nádrže Krůzberk na severu. **Rekreční plochy** (RP) v podobě zahrádkářských a chatových kolonií u Hranic se rozšiřují, jsou zakládány nové kolonie u Lipníka nad Bečvou a vznikají chatové oblasti u Hluboček a Hrubé Vody na západě a také na severu.

VYUŽÍVÁNÍ KRAJINY/KRAJINNÉHO POKRYVU VE VOJENSKÉM ÚJEZDU LIBAVÁ A JEHO OKOLÍ V OBDOBÍ 1995

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinát

kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu

- orná půda (velkoplošná a maloplošná pole, mezky polí, sady a lesních výsiv, úhory)
- trvalý travní porost (louky, pastviny, stepi, vřesoviště, travnaté plochy s různými druhy dřevin)
- sad a zahrada (intenzivní i extenzivní sady, velké zahrady navazující na intravilán, okrasné zahrady)
- les (lesní i nelesní dřevinná vegetace, souvislé porosty keřů, vřesoviště, porosty křovin, lesní okraje)
- vodní plocha (rybníky, vodní nádrže, tůň, jezera a další přirozené a umělé úhory, zaplavené nížiny atd.)
- zastavěná plocha (souvislá, rozptýlená zastavba, vojenské, průmyslové, zemědělské areály, technické objekty)
- rekreační plocha (chatová kolonie, rekreační objekty, koupaliště, hřiště, golfové hřiště, lázně, výhledy vojenských)
- ostatní plocha (orná, výhledy, ruiny, dopravní plochy, skládka odpadu, vodní rozvodná plocha)
- chmelnice (maloplošné i velkoplošné)

- zaniklá obce
- sídlo ORP
- sídelní obec
- vodní tok
- hranice vojenského újezdu
- hranice optimalizačního vojenského újezdu
- hranice území

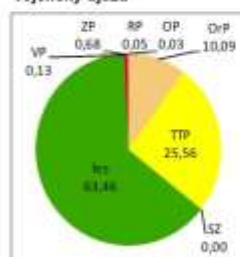
Vektorizace

Kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu byly vektorizovány manuálně a nejmenší zveřejněná plocha byla stanovena na 0,8 ha. Výjimek bylo plochy nacházející se na okrajích dotčeného území a přesahující do jeho okolí – v tomto případě může analyzovaná plocha obsahovat i nižší hodnoty.

Datové zdroje využití pro vytvoření mapy

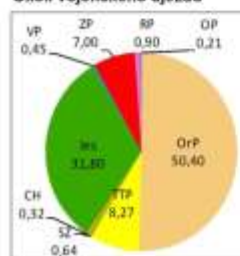
- 1) topografické mapy 2. národního vojenského mapování v měřítku 1:28 000, 1837-1838
- 2) topografické mapy 3. národního vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1876
- 3) topografické mapy definitivního vojenského mapování v měřítku 1:20 000, 1948
- 4) topografické mapy německého vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1938
- 5) topografické mapy z mapování moravské části Protektorátu Čechy a Mělny v měřítku 1:25 000, 1944
- 6) Československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:25 000, 1954-1955, 1959
- 7) Československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:10 000, 1961-1963
- 8) základní mapy Československa a České republiky v měřítku 1:10 000, 1995, 2002-2006
- 9) letecké snímky z roku 2014
- 10) vektorová vlna katastrálního území – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 11) vektorová vlna vodních toků (ZABKAD) – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 12) vektorová vlna území – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 13) DMR 4G – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)

Vojenský újezd

V 90. letech 20. století se vojenským újezdu zastavuje snižování rozlohy **zastavěných ploch** (ZP), naopak dochází k jejímu mírnému zvýšení v okolí Města Libavá, Kozlova, Heroltovic a Luboměř pod Strážnou. Většina ruin sídlí zaniklé. **Ostatní plochy** (OP) tak jsou reprezentovány pouze pozůstatky lomů u Velké Sítělné. Dočasné vojenské stavby v podobě **táborů** (RP) také převážně zanikají a zůstávají pouze některé plochy u Města Libavá. Také plochy **sadů a zahrad** (SZ) z újezdu téměř mizí. Rozloha **orné půdy** (OrP) vzrůstá především v severozápadní části újezdu v okolí Heroltovic a Města Libavá, dále na východě u Luboměř pod Strážnou a ve střední újezdu v bývalém prostoru Varhošť a Nové Vsi nad Odrou. Dochází k výraznému nárůstu rozlohy **lesů** (LS), hlavně v místě bývalých obcí, které zůstávají náletovými dřevinami. Rozloha **trvalých travních porostů** (TTP) klesá ve prospěch lesů i orné půdy. Rozšiřuje se rozloha **vodních ploch** (VP), jednak jsou obnovovány vodní plochy mezi Bělídem a Hefmáňkou, jednak vznikají nové vodní plochy východně od Čermné, Velké Sítělné a jižně od Nové Vsi nad Odrou. Vodní plochy východně od Smilova a u Baranova jsou zachovány.

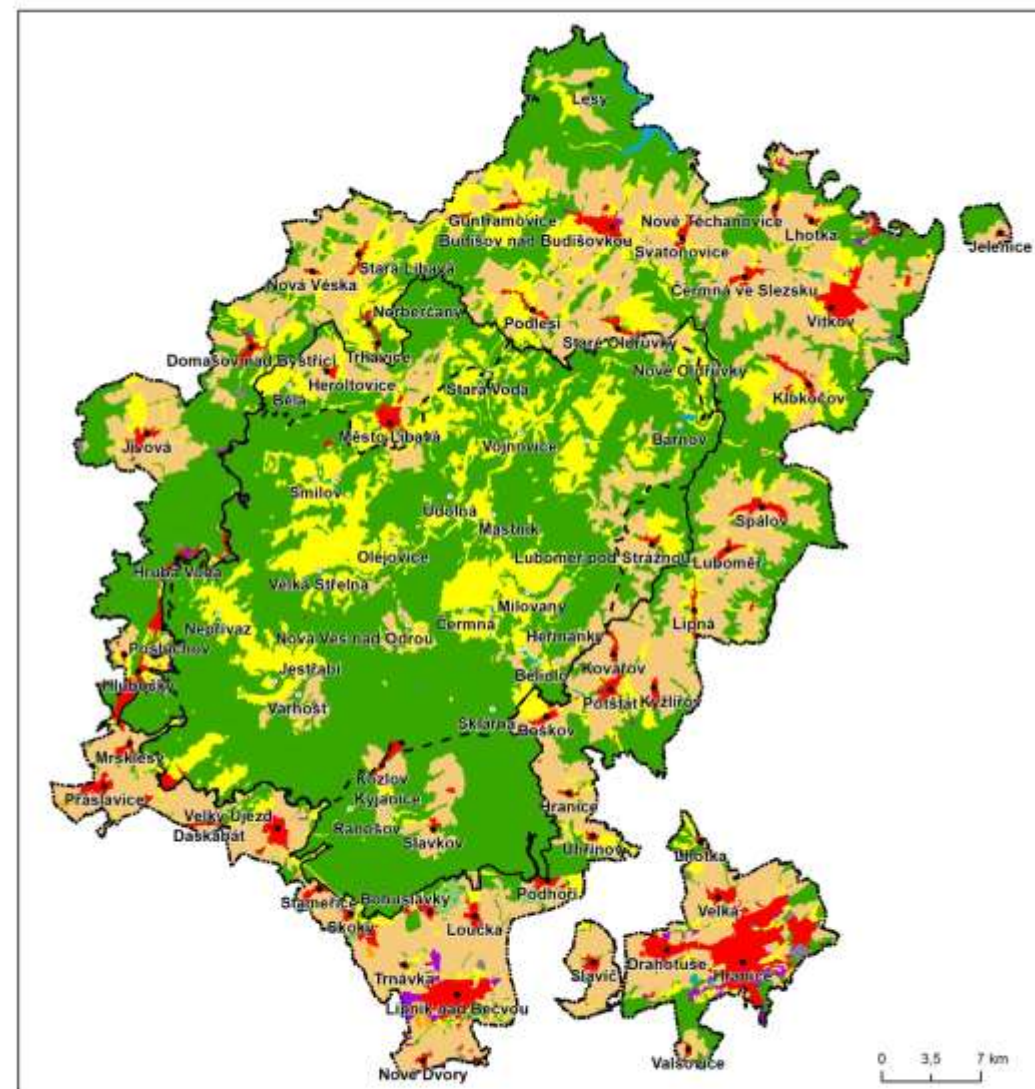
Okolí vojenského újezdu

I **okolí vojenského újezdu** zaznamenává v tomto období nárůst rozlohy **orné půdy** (OrP), typické v různé míře pro celé území. Zároveň se v jižní části významně rozšiřují plochy **chmelnic** (CH) a **sadů** (SZ) nejen v již ustálených sadařských oblastech, ale i v nových oblastech v okolí Přáslavic a Podhoří. Mírný nárůst rozlohy je zaznamenán pro **les** (LS), především v okolí Lesů; naopak pokles pro **trvalé travní porosty** (TTP), opět v celém území, ale hlavně v jeho severní části. Významné se rozvíjí sídla, míra zvyšování rozlohy **zastavěných ploch** (ZP) odpovídá míře nárůstu této kategorie mezi lety 1876 a 1948. Největší rozvoj zastavěných ploch je zaznamenán v okolí Hranic. Na druhou stranu zaniká obec Lesy v severní části území. K Hranicím je také situována převážná většina nárůstu rozlohy **ostatních ploch** (OP), neboť se zveštluje plocha lomů na vápence. Také se mírně zvyšuje rozloha **vodních ploch** (VP) díky výstavbě nových rybníků u Hranic, Vítkova, Guntramovic a Domašova nad Bystřicí. **Rekreační plochy** (RP) jsou rozšiřovány jak u Hranic a Lipníka nad Bečvou, tak v severní části u Budišova nad Budišovkou, Nových Těchanovic a Lhotky.

VYUŽÍVÁNÍ KRAJINY/KRAJINNÉHO POKRYVU VE VOJENSKÉM ÚJEZDU LIBAVÁ A JEHO OKOLÍ V OBDOBÍ 2002-2006

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinát

kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu

- orná půda (veľkoplošná a maloplošná pole, mozaiky polí, srovná a drobných vinic, úhory)
- trvalý travní porost (sady, pastviny, skopy, vlnovité, travnaté plochy a roztroušený dřevinný)
- sady a zahrady (intenzivní i extenzivní sady, velké zahrady navazující na intravilán, okrasné zahrady)
- les (lesní i nelesní dřevinný vegetace, souvislé porosty borů, vřbetarů, porosty křes, lesní skály)
- vodní plocha (rybníky, vodní nádrže, tůň, jezera a další přirozené vodní útvary, zaplavené nížinné území)
- zastavěná plocha (souvislé, rozptýlené zastavěné, vojenské, průmyslové, zemědělské areály, technické objekty)
- rekreační plocha (chatové kolonie, rekreační objekty, koupaliště, hřiště, golfové hřiště, lázně vlnitých vojenských)
- ostatní plocha (lom, výhledy, ruiny, dopravní plocha, skládka odpadu, volná rozvojová plocha)
- chmelnice (maloplošné i velkoplošné)

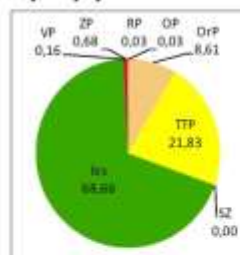
Vektortrace

Kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu byly vektorizovány manuálně a nejmenší vektorizovaná plocha byla stanovena na 0,8 ha. Výjimek těchto plochy nacházíme se na území dočasně území a přesahující do jeho okolí – v tomto případě může analyzovaná plocha dosahovat i nižších hodnot.

Datové zdroje využití pro vytvoření mapy

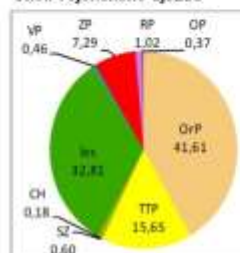
- 1) topografická mapa 2. rakouského vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1837-1838
- 2) topografická mapa 3. rakouského vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1878
- 3) topografická mapa dělnického vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1948
- 4) topografická mapa německého vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1938
- 5) topografická mapa z mapování moravské části Protektorátu Čechy a Morava v měřítku 1:25 000, 1944
- 6) československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:25 000, 1954-1958, 1999
- 7) československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:10 000, 1961-1962
- 8) základní mapy Československa a České republiky v měřítku 1:10 000, 1999, 2002-2009
- 9) letecké snímky z roku 2014
- 10) vektorová vlna katastrálního území – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 11) vektorová vlna vodních toků (MABAGD) – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 12) vektorová vlna sídel – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 13) DMR 40 – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)

Vojenský újezd

Počátek 21. století vykazuje největší stabilitu využívání **vojenského újezdu** v rámci celého sledovaného období. Rozloha **zastavěných ploch** (ZP), **ostatních ploch** (OP), **táborů** (RP) a **sadů a zahrad** (SZ) se téměř nemění. Je zaznamenáno mírné snížení rozlohy **orné půdy** (VP) v okolí Heroťovic, Bělé a Města Libavá na severozápadě a jižně od Bělidy. Nadále se rozšiřují **lesy** (LS), i když míra jejich nárůstu není tak vysoká jako v předchozím období. Přesto je nárůst rozlohy lesů nejvýznamnějším procesem v tomto období. Největší plochy jsou zalesňovány v okolí Smitova, Města Libavá a dále mezi Rudoltovicemi a Mastníkem a v okolí Velké Střelny. Rozloha **trvalých travních porostů** (TTP) stále klesá v celém újezdu a výjimek severozápadní části mezi Bélou a Heroťovicemi a jižně od Bělidy. Pokles rozlohy trvalých travních porostů není tak markantní, jako tomu bylo v předchozích obdobích. Mírně se rozšiřuje rozloha **vodních ploch** (VP) výstavbou dalších rybníků u Bělidy a Smitova. Zbyvajících vodních ploch jsou zachovány.

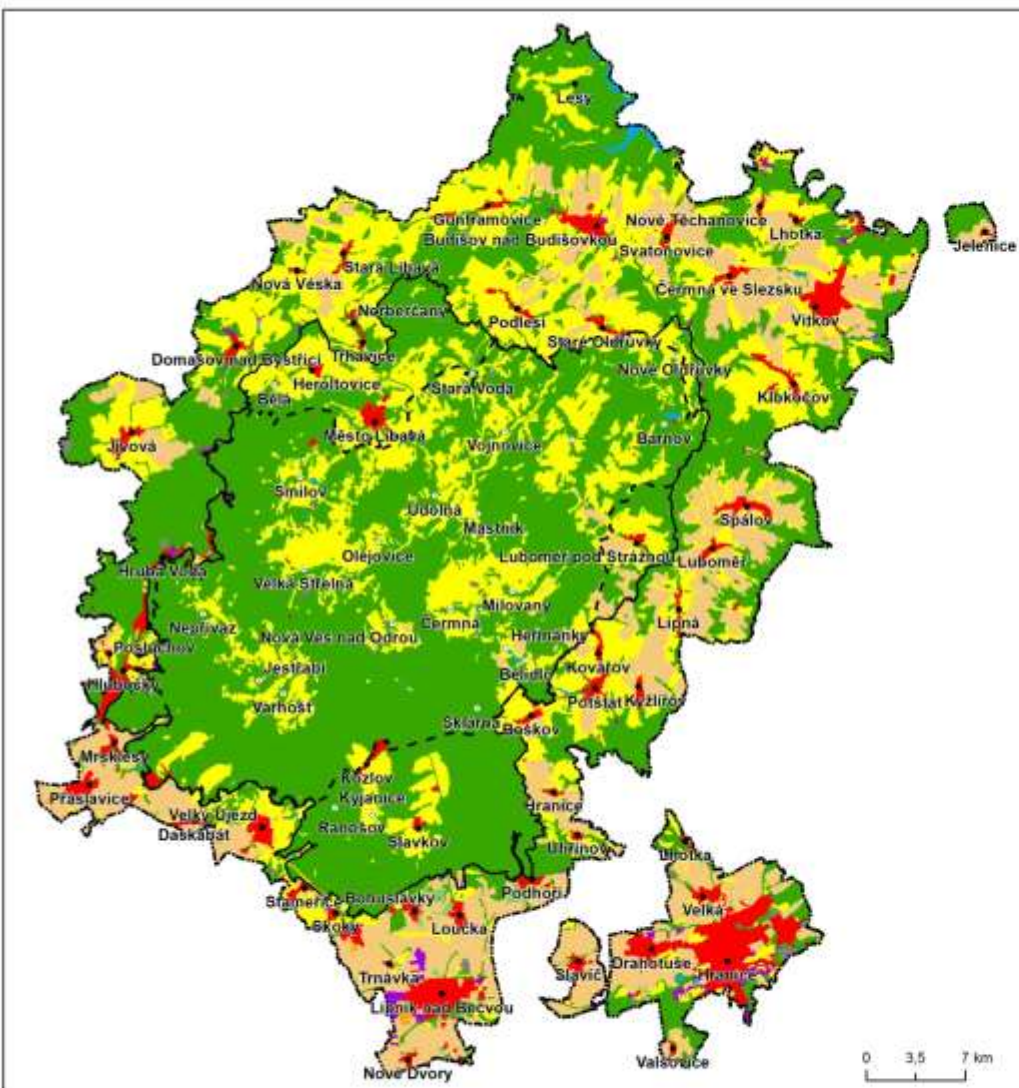
Okolí vojenského újezdu

V **okolí vojenského újezdu** jsou na počátku 21. století zaznamenány výraznější změny než ve vojenském újezdu. Dochází k úbytku **orné půdy** (OP) především v severní části území, která je nahrazována **trvalými travními porosty** (TTP). Je to důsledek počátku přechodu na ekologické zemědělství a podpory zatravňování environmentálními programy. Rozloha **lesa** (LS) se také v severní části území mírně zvyšuje. Mírně klesá rozloha **chmelnic** (CH), zatímco rozloha **sadů** (SZ) zůstává víceméně stejná. Rozloha **zastavěných ploch** (ZP) narůstá, ovšem nárůst není tak výrazný jako v předchozím období. Stále se rozšiřují lomy v okolí Hranic a vznikají nové **ostatní plochy** (OP) v podobě skládek. Přikladem jsou skládky severovýchodně od Mrskéjů a severně od Lipníka nad Bečvou v jižní části, resp. jižně od Nových Těchanovic a východně od Uhroky v severní části území. Rozloha **vodních ploch** (VP) zůstává nezměněna. Dochází k významnému nárůstu **rekreačních ploch** (RP), především v jižní části území, ale rekreační plochy se rozšiřují také na severu v údolí Moravice a v okolí Domašova nad Bystřicí.

VYUŽÍVÁNÍ KRAJINY/KRAJINNÉHO POKRYVU VE VOJENSKÉM ÚJEZDU LIBAVÁ A JEHO OKOLÍ V OBDOBÍ 2014-2015

Hana Skokanová, Marek Havlíček, Bohumil Frantál, Jan Hercík, Petr Klusáček, Tomáš Krejčí, Josef Kunc, Martin Machala, Stanislav Martinát

kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu

- orná půda (velkoplošná a maloplošná pole, mezky, polí, stromy a drobných vřes, úhory)
- trvalé travní porosty (louky, pastviny, sady, vřesoviště, travnaté plochy s roztroušenými dřevinami)
- sady a zahrady (intenzivní i extenzivní sady, velké zahrady navazující na intravilán, okrasné zahrady)
- les (lesní i nelesní dřevinné vegetace, souvislé porosty keřů, vřesoviště, porosty křovin, lesní škody)
- vodní plocha (rybníky, vodní nádrže, tůň, jezera a další přirozené vodní úhory, zaplavené nížinné areály)
- zastavěná plocha (souvěsí, rozptýlená zastavěná, vojenská, průmyslová, zemědělská areály, technické objekty)
- rekreační plocha (chatová kolonie, rekreační objekty, koupaliště, hřiště, golfové hřiště, lázně včetně vojenských)
- ostatní plocha (lom, výhledy, nádraží, dopravní plochy, sklady odpadu, vodní rozvodné plochy)
- chmelnice (maloplošné i velkoplošné)

- záměk obce
- sídlo ORP
- stávající obec

- vodní tok
- hranice vojenského újezdu
- hranice optimalizovaného vojenského újezdu
- hranice území

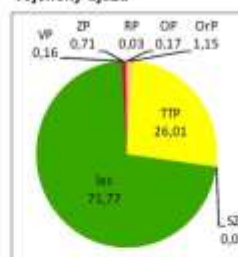
Vektorizace

Kategorie využití krajiny/krajinného pokryvu byly vektorizovány manuálně a nejmenší vektorizovaná plocha byla stanovena na 0,8 ha. Výjimek byly plochy nacházející se na okrajích dotčeného území a přesahující do jeho okolí – v tomto případě může analyzovaná plocha dosahovat i nižších hodnot.

Dotové zdroje využité pro vytvoření mapy

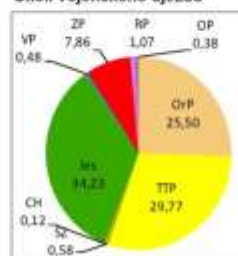
- 1) topografické mapy 2. katastrálního vojenského mapování v měřítku 1:28 000, 1837-1838
- 2) topografické mapy 3. katastrálního vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1876
- 3) topografické mapy definitivního vojenského mapování v měřítku 1:20 000, 1948
- 4) topografické mapy německého vojenského mapování v měřítku 1:25 000, 1938
- 5) topografické mapy z mapování moravské části Protektorátu Čechy a Morava v měřítku 1:25 000, 1944
- 6) Československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:25 000, 1954-1955, 1969
- 7) Československé vojenské topografické mapy v měřítku 1:10 000, 1961-1963
- 8) základní mapy Československa a České republiky v měřítku 1:10 000, 1965, 2002-2008
- 9) letecké snímky z roku 2014
- 10) vektorová vřba katastrálního území – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 11) vektorová vřba vodních toků (ZDABAZD) – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 12) vektorová vřba sídel – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)
- 13) DMR 4G – Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK)

Vojenský újezd

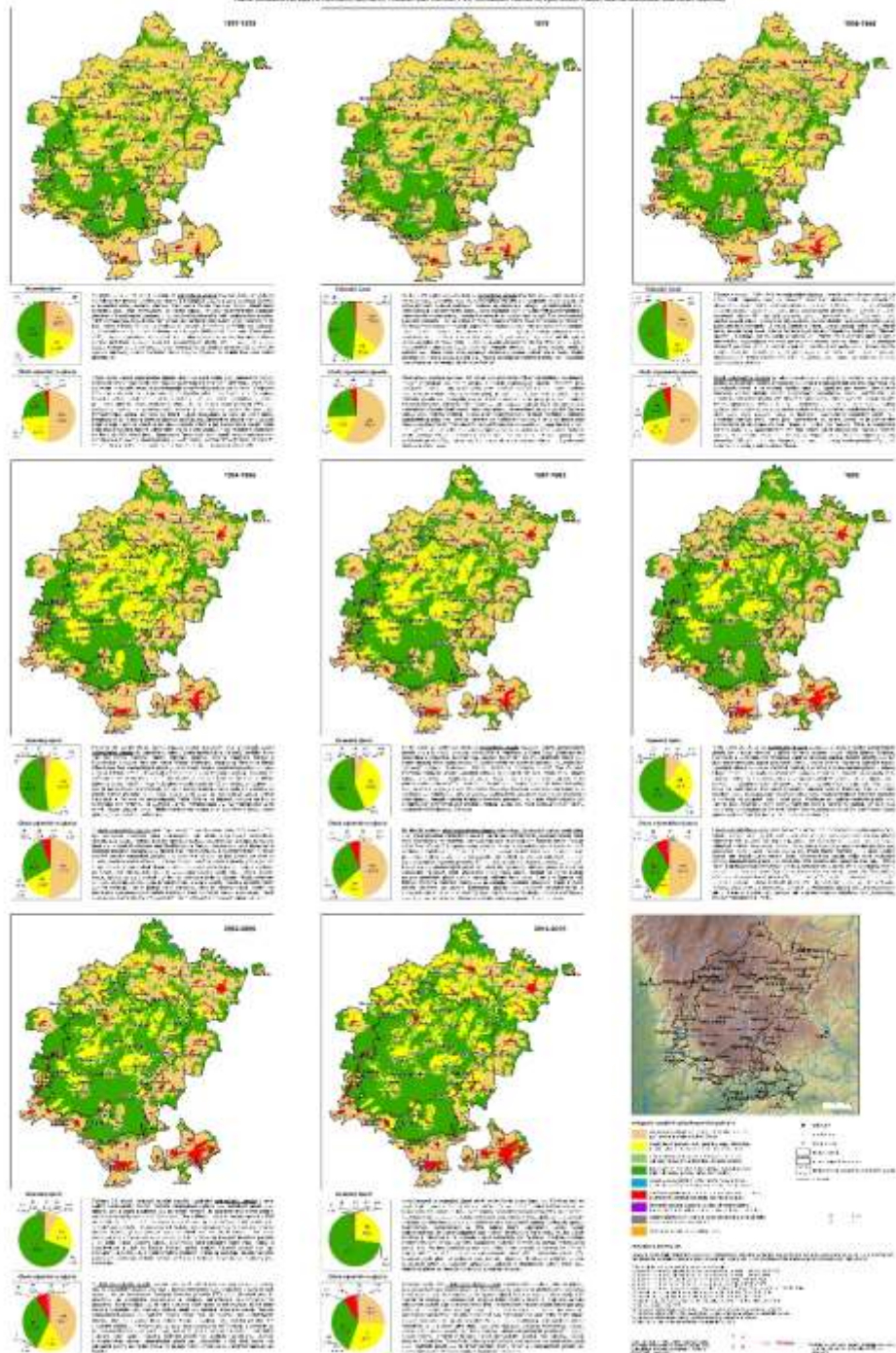

V současnosti je **vojenský újezd** téměř ze tří čtvrtin pokryt **lesy** (LS). Rozloha lesů se zvyšuje především v západní části v okolí Nepřívazu, Jestřabí, Velké Stejně a Smilova. Nejvýznamnější nárůst rozlohy zaznamenávají **trvalé travní porosty** (TTP), po roce 1956 se jedná o druhé období s vysokým stupněm zatravňování. To je způsobeno především změnou způsobu hospodaření a přechodem na v současnosti žádaný ekologický způsob hospodaření. Zatravňování se týká celého území vojenského újezdu, avšak nejmarkantnější je v severozápadní části v okolí Heroltovic a Staré vody, na jihu v okolí Kozlova a Slavkova a na východě v okolí Luboměřu pod Strážnou. Úměrné rozšíření trvalých travních porostů ve výše uvedených lokalitách dochází ke snížení rozlohy **orné půdy** (OrP). Rozloha **vodních ploch** (VP), **táborů** (RP) a **sadů a zahrad** (SZ) zůstává stejná. Mírně se rozšiřuje rozloha **zastavěných ploch** (ZP) a **ostatních ploch** (OP). U zastavěných ploch se jedná o stávající sídla Slavkov, Heroltovice a Město Libavá; u ostatních ploch je rozšíření způsobeno zahrnutím dopravních ploch, které jsou identifikovatelné na leteckých snímcích, a vznikem skládky.

Okolí vojenského újezdu

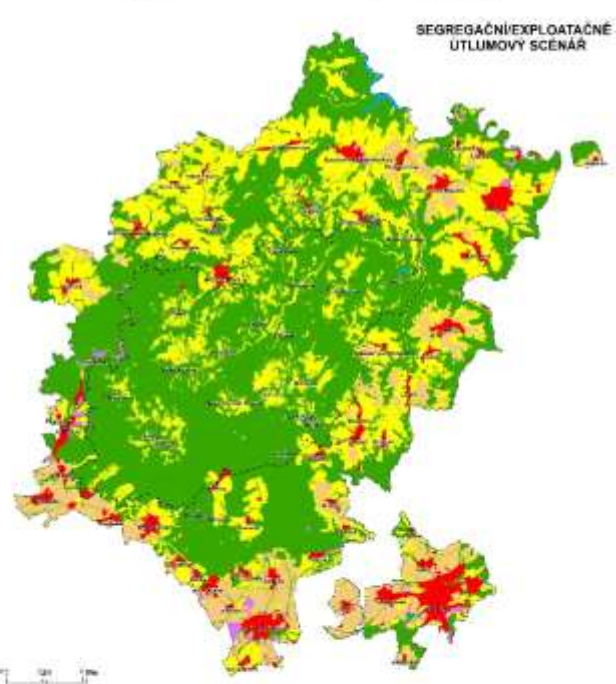
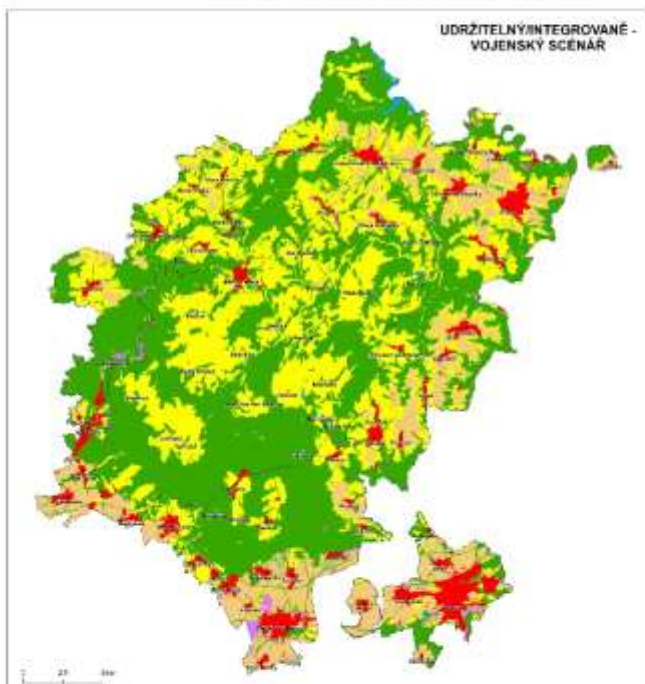
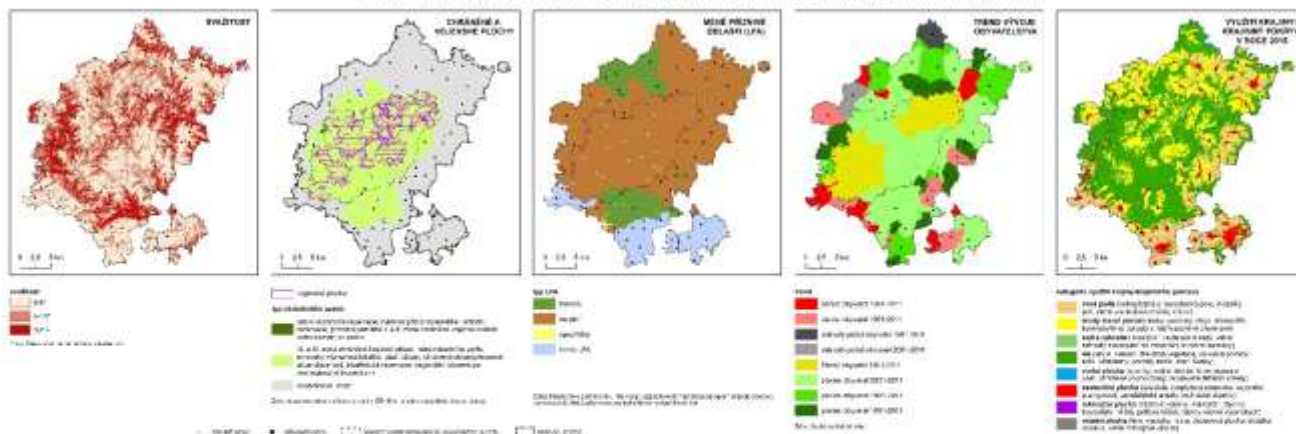

Lesní porosty (LS) v **okolí vojenského újezdu** v současnosti dosahují stejného pokrytí, jako je pokrytí celé České republiky. Nárůst rozlohy lesa oproti předchozímu období je mírný a odehrává se v rámci celého území. Oproti tomu se rozloha **orné půdy** (OrP) významně snižuje – v současnosti pokrývá kolem čtvrtiny území, tj. zejména za celé sledované období, a je více rozšířena v jižní, nížinné části. Naopak **trvalé travní porosty** (TTP) se ve větší míře vyskytují v severní, kopcovité části, kde se naopak rozvinulo ekologické zemědělství. Na jihu a východě byly zatravněny ve větší míře pouze oblasti mezi Velkým a Dolním Újezdem a okolí Potštátu. I nadále pokračuje mírný pokles rozlohy **chmelnic** (CH) a nové také **sadů** (SZ) jako důsledek zvýšené konkurence dovozu zahraničního ovoce a zeleniny. Stále stoupá rozloha **zastavěných ploch** (ZP), nejvíce v okolí Hranic, v menší míře pak v okolí Bohuslávky, Lipníka nad Bečvou, Skoků, Mrsklesů, Hluboček, Svatoňovic, Vítkova a Kokočova, zatímco rozloha **ostatních ploch** (OP) i **vodních ploch** (VP) se téměř nemění. Mírný nárůst je u **rekreačních ploch** (RP) v okolí Lipníka nad Bečvou na jihu a Svatoňovic na severu.

SCÉNÁŘE VYUŽITÍ KRAJINNÉHO POKRYVU VE VOJENSKÉM ÚJEZDU LIBAVÁ A JEHO OKOLÍ V ROCE 2030

Miroslav Štokrův, Marek Havlíček, Petr Klusáček, Tomáš Křígl, Jiří Kůrka, Karel Kůrka, Marek Maršálek, Roman Boreček, Miroslav Prošek, Jan Horák

4) Závěry a doporučení

- Vojenský újezd Libavá se jeví jako vojenský prostor, jenž by měl být dále silně prostorově redukován
- Pro tento argument hovoří blízkost dalšího újezdu Březina
- Je však důležité, aby se občané, jež žijí v jeho zázemí, necítili být omezováni pro špatnou dostupnost některých obcí.
- Správa újezdu by tedy měla vymezit cesty, jež jsou přístupné veřejnosti a také za jakých podmínek (emitovat povolenky či vymezit časy průjezdnosti) a tyto podmínky dodržovat.
- Z dotazníkového šetření mezi obyvateli okolních obcí také vyplynulo, že respondentům kromě špatné dopravní dostupnosti vadí i hluk z vojenských cvičení.
- Tento problém by mohl být ošetřen stavbou protihlukové stěny v místech největší hlukové zátěže.
- Mělo by dojít ke vzniku sdružení obcí či místní akční skupiny za účelem zvýšení vyjednávací pozice vůči vyšším samosprávním celkům, získání finančních prostředků a také za účelem snížení nezaměstnanosti.
- Je žádoucí další rozvoj cyklostezek a podporu environmentálně šetrného turistického ruchu

Jsou zde nějaké otázky, náměty či připomínky?

